

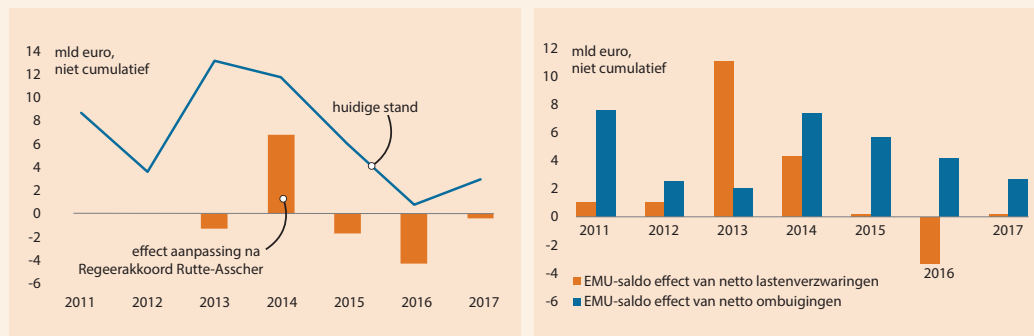
Tekortreducerende maatregelen 2011-2017

Vanaf 2011 heeft de overheid tekortreducerende maatregelen genomen in reactie op de sterke toename van het overheidstekort aan het begin van de Grote Recessie. Op basis van de huidige beleidsvoornemens bedragen de tekortreducerende maatregelen gemiddeld 7 mld euro per jaar ex ante (ca. 1% bbp per jaar) in de jaren 2011 tot en met 2017 ten opzichte van het basispad (a). Cumulatief komt dit neer op 47 mld euro. Dit vloeit niet alleen voort uit het Regeerakkoord van het kabinet Rutte-Asscher, maar ook uit het 6-miljard-pakket (september 2013), het Begrotingsakkoord 2013 (mei 2012) en het Regeer- en Gedoogakkoord van het kabinet Rutte-Verhagen (b). De belastingverlichting door het 5-miljard-pakket, opgenomen in het ontwerp-belastingplan 2016, betekent dat in 2016, voor het eerst in vijf jaar, netto nagenoeg geen sprake is van tekortreducerende maatregelen. Tegenover de netto lastenverlichting staat een netto ombuiging van vrijwel dezelfde grootte, met name op zorg en openbaar bestuur.

De cumulatief 47 mld euro aan tekortreducerende maatregelen bestaat voor 33 mld euro uit netto bezuinigingen en voor 14 mld euro uit netto lastenverhogingen. De verdeling per jaar verschilt daarbij sterk. Zo bestonden de maatregelen in 2013 vooral uit lastenverzwaringen.

Beleidsmaatregelen na de totstandkoming van het Regeerakkoord Rutte-Asscher hebben in 2014 geleid tot aanvullende tekortreducerende maatregelen waarvan het effect op het EMU-saldo door het 5-miljard-pakket grotendeels is tenietgedaan.

Tekortreducerende maatregelen 2011-2017

Bron: CPB berekeningen ([link](#)).

(a) Voor de Nederlandse begroting in internationaal perspectief zie CPB, 2015, Tekortreductie in internationaal perspectief, tekstkader in *Centraal Economisch Plan 2015* ([link](#)).

(b) Voor details zie Suyker, W., 2015, Begrotingsmaatregelen 2011-2017 (inclusief 5-miljard-pakket), CPB Achtergronddocument ([link](#)).